Tizenötödik évfolyam. 86. szám. Kolozsvárt, szombat, április 14 1894.

SZERKESZTŐI IRODA
Belmagyar-utcza 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK" ELŐFIZETÉSI DIJA:
Egész évre 16 frt. v 32 korona. | Negyed évre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr vagy 3 k
Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon-szám: 9. POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP. Telefon-szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvártt, Belközép-utcza 38. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:
Egy ⎕ czentimeternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri czikkek:
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Hüség és kegyelet.

Budapest, ápr. 13.

Magyarország királyáról igen sokszor hamis hireket hoznak forgalomba.

Egyik német ujság csak pár nap előtt azt hirlelte, hogy a király feletteelitélően nyilatkozott a Kossuth-kultuszról; illetve ennek tulságairól.

Most meg azt irják róla, hogy közelebbről tervezett budapesti utját elhalasztja, szintén csak azon okból, mert állitólag neheztel a magyarokra, a miért Kossuth iránti kegyeletükben tul mentek a határokon.

Hogy ilyen hireket kik és minő czélzattal bocsátnak világgá, azt mi magyarok vagyunk legkevésbbé képesek megérteni, s ugyancsak mi vagyunk azok, a kik az ilyen hireszteléseket merőben roszakaratu koholmányoknak vagyunk hajlandók tekinteni, s valójában azoknak is tekintjük.

Azt vizsgálni, hogy a király tényleg adott-e kifejezést ama visszatetszésnek, a melyet benne a Kossuth iránt megnyilatkozott kegyelet idézett fel, mi semmi okot nem találunk.

Rosszakaratu emberek, s főleg a mi ellenségeink ráfoghatják a királyra, hogy őt a magyar nemzet kegyeletének Kossuth halála feletti megnyilatkozása kellemetlenül érintette, de mi, a kik ismerjük a magyar királynak szigoru alkotmányos érzületét, egyáltalán nem tételezzük fel, hogy a legelső magyar ember, a király épen akkor mikor a magyar nemzet egy elhunyt nagysága iránt ad kifejezést kegyeletes érzéseinek, tehát egy halott iránt jutatja kifejezésre a maga páratlanul bensőségteljes érzelmeit — akkor ezt nem értelmezhetik ugy, hogy az ellentüntetés akart lenni azzal az élővel szemben, a kit minden igaz magyar, a nemzet első polgárának egész nyiltan beismer, s a kivel szemben mindenha a legmesszebbmenő hüséggel és ragaszkodással viseltetett.

A magyar nemzet mindenha bebizonyitotta, hogy a király és hozzátartozói iránti hüségben, ragaszkodásban nemcsak nem tür meg senkit maga előtt, ellenkezőleg a polgáriasult államoknak, egyetlen fejedelme sincs népei által olykép megbecsülve, mint a hogy kifejezetlen a magyar nemzet mindenha megbecsülte koronás királyát, s a hogy amely mindenkor igyekezett kifejezést adni.

Ezen a törhetlen hüségen és ragaszkodáson, ezen a nemes és tiszteletteljes szereteten szerintünk egyáltalán nem változtathat és nem is változtatott semmit az a kegyeletnyilvánitás, mely Kossuth Lajos kihült tetemei előtt kifejezésre jutott.

És ha szabad lenne nekünk tanácsot adni a felségnek, most egyenesen azt javasolnók, hogy ha valamikor, vagy éppen most kellene sietnie a magyarok közé, mert épen most nyilnék igen jó alkalma meggyőződnie arról, hogy az a nemzet, mely ilyen fenséges módon nyilvánitotta kegyeletét elhunyt dicső fia iránt, a mely nemzet az egész müvelt világ becsülését vivta ki a kegyeletnek eme páratlanul fényes manifestálása által, ugyan az a nemzet mindenkor ilyen fényesen manifestálja azt a hüséget és ragaszkodást is, melylyel a koronás király iránt viseltetik.

A király — ha közénk jön — megszerezheti magának azt a tapasztalatot, hogy a magyar nagy tud lenni a kegyeletes érzések nyilvánitásában, de ép oly nagy a király iránti hüségben és tiszteletnyilvánitásban is.

És mi hisszük is, hogy a király keresni fogja az alkalmat, hogy a nemzet hüségéről épen ez időkben ujabb bizonyitékot szerezzen.

Minket az ilyen rosszakaratu hiresztelések sem tántorithatnak meg azon hitünkben, hogy a magyar nemzet hüségén a felség iránt — a kegyelet nem ütött és nem üthetett rést.

Politikai hir.

A t. Ház. Erősen megcsappant érdeklődés mellett tartotta meg a ház mai ülését.

Nem csak képviselői padok tátongtak ürességtől, ha nem néptelen volt egészen a karzat is.

Pedig ma kezdte meg a ház a házassági jogról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását s sebes iramban mindjárt az első nap el is száguldott egészen a 28-ik §-ig.

A vita elején Herman Ottó szólalt fel s ez alkalommal sem mulasztotta el kedvencz vesszőparipáján lovagolni: a szekularizáczión.

A részletes tárgyalás ezután unalmas egyhanguságggal haladt előre a 26 ig paragrafusig, hol Pólonyi beszéde időzett elő némi élénkséget.

Pártértekezlet.

Budapest, április 13.

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt tegnap este értekezletet tartott, melyen Kun Miklós elnökölt, a jegyzőkönyvet pedig Endrey Gyula vezette.

Az előleges megállapodás szerint az értekezlet megnyitása után Komjáthy Béla szólalt fel s minden indoklás nélkül a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A függetlenségi és 48-as pártkör elnökének, Justh Gyulának, a párt érdekében kifejtett tevékenységéért elismerést és bizalmat szavaz.

A függetlenségi és 48-as pártkör Ugron Gábor párttag iránt elismeréssel és bizalommal viseltetik.

Szünni nem akaró éljenzés és helyeslés kisérte Komjáthy szavait, a mit a pártkör gyüléstermében annál kellemesebb volt a tagoknak hallani, mert ez a lelkes, egyhangu éljenzés a megbomlással fenyegetett pártegység hatalmas megnyilatkozása volt.

Justh Gyula pártelnök nem volt a klub helyiségeiben, Ugron Gábor pedig az olvasóteremben időzött, mikor az alelnök kimondotta a határozatot.

E közben megérkezett az értekezletre Ugron, ki meleg szavakkal köszönte meg a párt figyelmét és rokonszenvét. Ő hü tagja a pártnak, de mivel a ház mai ülésében is látta, hogy a párt tagjai a kormány iránti bizalmatlansági kérdésben eltéröleg szavaztak, ő nem érez magában elég erkölcsi alapot arra, hogy a Kossuth-kérdésben már beadott bizalmatlansági inditványát indokolja. Ezért is kéri a pártot, hogy e tiszttel mást bizzanak meg.

Komjáthy hivatkozik arra, hogy minden pártnak politikai kötelezettségei vannak, a mely elől kitérni nem lehet. Mivel — nézete szerint — az ellentétek most kiegyenlitve leitek, Ugron visszavonulása ugy tünik fel, mintha a pártban viszály tovább is dulna, azért is kéri Ugront, hogy teljesitse kötelezettségeit.

Bartha Miklvs csatlakozik Komjáthy felfogásához és annyival is inkább kéri Ugront kötelezettségének teljesitésére, mert e kérdésben a párt minden tagja együtt érez, és ezt legjobban fogja dokumentálni az, ha a bizalmatlansági inditványt éppen Ugron fogja indokolni. Hasonló értelemben beszélt Szederkényi, mire az elnök kimondja hogy a párt Ugront kötelezettsége alól nem oldja fel.

A párthatározat kimondása után Ugron kijelentette, hogy a párt nevében beterjesztett és szombatra kitüzött bizalmatlansági inditványt a képviselőházban indokolni fogja.

Justh Gyulát az értekezlet után irásbelileg nyomban értesitették a párt határozatáról a melyet ő is megelégedéssel fogadott.

Ezzel a felmerült inczidens kiegyenlitést nyert.

Egy kis összehasonlitás.

A képviselőházban csütörtökön a polgári házassági javaslat felett megejtett szavazás több tekintetben érdekes összehasonlitásra nyujt alapot.

1867 óta egyszer sem történt, hogy annyi képviselő (376) szavazott. A hetvenes és nyolczvanas években, a vámszerződési törvényjavaslatok tárgyalásakor mindig 30 és 40 közt ingadozott a távolmaradt képviselők száma; a véderőtörvényjavaslat szavazása előtt ötvenen maradtak el, csütörtöken pedig mindössze 25-en hiányoztak.

Aránylag legkevesebben maradtak el a szabadelvüpártból: összesen tizen és pedig báró Baich Milos, Baranyi Ödön, Perényi Péter, Antal Gyula, Bobula János, Kende Mihály, Kiss Pál, Pántocsek Rezső, Probsztner Artur és gróf Tisza Lajos. A kormánypárt soraiból osakis Rezey Szilviusz szavazott a javaslat ellen, de a bizalmatlansági inditványnak már ellene szavazott. A nemzeti párt soraiból nem vettek részt a szavazásban: Kund Jenő gróf, Bethlen Gábor, Isekutz Győző és Kék Lajos.

A szavazás számaránya pártok szerint a következő volt:

	Igen	Nem	Távol
szabadelvü párt	196	1	10
Nemzeti párt	11	51	4
Függetlenségi párt	70	24	7
Pártonkivüli állók	4	31	4
Összesen	281	106	25

Ha tehát nem tekintve a távollevőket, szembeállitjuk a szabadelvüpárt és ellenzék szavazatait, a következő eredményre jutunk:

A javaslat mellett szavazott 85 ellenzéki
Ellene szavazott . . . . 106 „
Összesen . . . 191 ellenzéki.

A szabadelvü pártból 196-an szavaztak a javaslat mellett s igy ha az egész ellenzék a javaslat ellen szavaz a kormány többsége 5 szavazat lett volna.

Egyveleg.

Vilmos császár Bécsben.

Abbázia, ápr. 12.

Vilmos császár ma délelőtt a Moltke hajóra ment és a hajóstisztekkel reggeliezett; azt mondta nekik, hogy immár véget értek a szép napok s most már ujra hozzá kell látni a munkához. Délután családi ebéd volt a Christable yachton; ott volt a császári pár, Günther slezvigholsteini herczeg s az összes királyi herczegek; a legkisebb herczegnőt maga a császárné tartottta ölében. A császár rendkivül jókedvü volt s azt mondta, hogy Abbazia alapitója, Schüller Frigyes, büszke lehet müvére; Abbazia jóval felülmulta a császár várakozását; az ottani tartózkodás rendkivül jót tett a császárnénak és a herczegeknek s ha Isten is ugy akarja, jövő évben is eljönnek az osztrák Rivierára. A császár este 8 órakor osztrák magyar katonai egyenruhában a császárné kiséretében távozott zz Amália-villából s a bucsuzáskor még egyszer kifejezte az igazgatónak megelégedését s megigérte neki, hogy jövő évben ujra eljön. Valamennyi villában kivilágitották az ablakokat, mindenfelé bengáli tüzek gyultak meg, a katonai zenekar Heil dir in Siegeskranz-ot játszotta, a lakosság hoch-kiáltásokban tört ki.

Bécs, április. 12.

A német császár holnap Bécsbe érkezik, hogy viszonozza azt a látogatást, a melyet uralkodónk nemrég Abbaziában tett nála. A birodalmi főváros lakossága a felséges császári vendég megérkezését azzal a hódolatteljes rokonszenvvel üdvözli, a melylyel szeretett uralkodójának lovagias barátja és a velünk szoros szövetségi viszonyban álló német birodalom feje iránt mindenha viseltetett. A két hatalmas uralkodónak e mindenkor örömmel üdvözölt és rendszeresen ismétlődő találkozásában ujabb zálogát látja annak a rendkivül szives viszonynak, a mely Európa javára a két fölséges uralkodóház és népeik közt fönnáll.

Olaszország válsága.

Róma, ápr. 12.

A parlamenti helyzet annyira válságos, hogy kiegyenlitésre gondolni sem lehet. A kormány a hadügyi és tengerészetügyi költségvetés leszállitását kisegitő eszköznek tekinti ugyan, de nem türi, hogy ezt a törést jövőben ismételjék, ezenfelül követeli a járadékadót s a pénzügyminiszter által javasolt többi reformokat. Ezzel szemben a tizenötös bizottság ragaszkodik ahhoz, hogy a hadügyi költségvetésből 14 millió töröltessék. A kormány veresége elkerülhetetlen, de következése nem a kormány bukása, hanem a parlament felosztása lesz. Crispi maga azt javasolta a királynak, hogy a konfliktusnak haladéktalanul vessen véget.

Kossuth Ferencz itthon.

Budapest ápr. 13.

Kossuth Ferencz ma délelőtt tiz órakor visszaérkezvén Budapestre, Károlyi Gábor gróf lakásán szállt meg. Rövid pihenés után ujra látogató körutjára indult melynek részleteiről a következő tudósitások számolnak be.

A czeglédi nők részvéte.

Érdekes látványt nyujtott ma reggel a nyugoti pályaudvaron százötven talpig fetébe öltözött hölgy megérkezése. A czeglédi nők küldöttsége volt ez, kik eljöttek, hogy Kossuth Lajos sirját megkoszoruzzák és Kos-

---

AZ „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1894. Április 14.

Különféle felolvasók.

Gyermek koromból csak egy rémes emlék jár fel hozzám kisérteni s ez az, a mikor az én nagymamám arra kért, hogy olvassak neki abból az idomtalan nagy könyvből, mely magában foglalá „a majom és a bolha" beszélgetéseit az emberi intézmények gyarlóságáról, az emberi tudás korlátolt voltáról, az állatvilág sérelmeiről s hasonló ránk emberi fajra szomoruságos és szégyenletes dologról. Bár egy órai felolvasásért egy kurta, kemény Mária-Terézia réz krajczárnyi bő dijazás járt, mégis fáztam ettől a keresettől; pedig a krajczár mellé egy nagyon szép mese is volt igérve s ugy mesélni, mint az én jó öreg szülém, senki sem tudott széles e világon.

Hogy az óra gyorsabban peregjen le, egy magam koru czinkosom és játszótársam loppal előre tolta a vén ketyegő szerszám sárga mutatóit; magam pedig, hogy azok az unalmas beszélgetések a majom és bolha között mentől hamarább érjenek véget, kilencz lapot is forditottam egyszerre, a mely nagy ugrást majommal és bolhával bátran megtehettem. Az ugrást nem lehetett észrevenni, mert a dialogusnak mindenütt volt eleje s vége egyszerre, akár visszafelé is lehetett volna olvasni. Csak a hihetetlen gyorsasággal lemorzsolt órán tünődött a nagymama, a mit könnyü volt azzal megmagyaráznom, hogy az ilyen mulatságos olvasmány alatt észrevétlenül röpül az idő. Nyolcz éves elmétől igen ügyes felvilágositás.

Nem dicsekedhetem vele, hogy ma szivesebben olvasok föl. S ma még kevésbbé, mint akkor, mert a fölolvasásra nézve nagy igényeim vannak. Az iró mesterember hasonló okból huzakodik a levélirástól is, főleg az olcsó dicsőség az autogramm gyüjtése mai korszakában.

Az iró, e két körülmény befolyása alatt állván, a vargájának is szabatosan fogalmazott sürgető vagy békitő sorokat ir, mert nem tudhatja ezt a czéduláját valamikor nem-e veszi meg valaki s nem-e adja ki hüséges másolatban?

Ha a levélke valamely mondata kusza, a jelen s az utókor mekkorát fog nevetni, hogy az a hires férfiu, ki olyan kiméletlenül vagdosta meg a gyöngébbeket, maga is milyen fogyatékos stylussal élt, — ha tudta, vagy gondolta, hogy hiszen ez a firkanat ugy sincs a nyilvánosságaa szánva.

Akár azok az elismert szépségek, a kik öltözködésök alatt senkit se becsátanak be magukhoz, hogy az esteli mulatságon való megjelenésök annál nagyobb hatással járjon; az iró is fél tőle, ha valamely müvét a szerzési állapot mély pongyolájában érik rajt. Hogy e tekintetben tulsók is vannak, mutatja a Gyulay Pál példája, kiről azt beszilik, — hogy a háza kapujára kiszögezendő szállásczédula fogalmazásakor fél napig zárkozik el szobájában, mig teljesen meg van nyugodva a hirdetésnek helyes szórendje, magyarossága és világossága iránt.

Értem, méltányolom, sőt dicsérem, ha a nagy iró vagy müvész átalja a közhelyeken való megjelenést. Valami hajadoni szemérem él benne s ha az utczára lép s a feléje forduló szemből, az egymást vállal érintő sétálók fojtott hangjából megérti, hogy réla van szó: ha éppen el nem pirul is, mint a kis leány, de elfogódik s e pillanatban elforditja fejét.

Lehet ezt kaczérságra magyarázni, de ha meg elviseli a kandi nézést, önhittségét róják meg.

Azért nem is szeretem én, ha valami jelesünkkel kávéházban, vendéglőben találkozom. Kivánom, hogy a hozzáférhetetlenség finom köde vegye körül, melyben legföljebb megsejtik őt, de nem látják vonásait, melyet megvilágit a gáz fénye a sörházban, vagy a napvilág, midőn oda ül az ablakba s eszik tormás kolbászt, iszik hozzá márcziusit.

A tudományok népszerüsitésére a fölolvasást tartják a legszerencsésebb közvetitőnek s három évtized óta nincsen is nyugta a tudósnak. Jótékonysági s önképzőkörök kiránt ják őt dolgozó asztala mellől, hogy vegyes hallgatóságnak adja elő, mit tud a csillagok járásáról, a vérkeringés, látás és emésztés titkairól, a szép fogalmáról, Rákóczy viselt dolgairól stb. A tudós, ha mint jobban tapasztaljuk is, egyuttal tanár: a fölolvasásnak gyakorlatával bir; ifjai előtt mintegy családi körben érzi magát, a sürü érintkezés bizalmasságot s vele bátorságot szül; a szeretet koronát tüz rá; egy kis akadozás, egy kis pongyolaság nem jó számba; ma vagy a tárgya, vagy a hangulata nem volt olyan, mely teljes kifejtését engedte volna meg a tudásnak, vagy az ékesszólásnak; holnap azonban, ugy mint tegnap volt, ismét szinméz gyanánt csurog a tanár ajkáról a bölcsesség s a mai fogyatkozás el van feledve, ki van pótolva. De egy bizonyos és egyetlen órában odaállani ismeretlen arczok és idegen szemek elé, azzal az elvállalt kötelezettséggel, hogy: „no most szépen szólj ám!" — a magányhoz, vagy az állandó közönséghez szokott felolvasót hidegen érinti.

Hüs szellő csapja meg és kedélye tőle náthát kap. A beszéd nemes ömlése megmegakad; a figyelem elszóródik; gyakorlatlan hangját a távolabb állók nem hallják jól; hátul nyikorog az ajtó, hogy egy megkésett vendéget boczássen be s három unatkozót eresszen ki; előtte a tudományért rajongó hölgyek, összedugva feldiszitett fejöket, nevetkéreznek a felolvasó félszeg állásán s ugyanabban a pillanatban, a midőn például az érdekes csillagképletben (ott a fali táblán) Venus megy el a Mars előtt: a kapuszinben a nagyságos asszonyát váró szobaleány oly élénk társalgást folytat egy káplárral, hogy a nagy vihogás behallatszik. Ez a Venus pedig nem oly gyorsan vonul Mars előtt, mint az ott a tanár ur háta mögött.

Van tudós felolvasó, kinek zavara még fokozódik, ha nagy urakkal áll szemben, a kik leereszkedő nyájassággal akarnak tudomást szerezni maguknak s vegytan vagy csillagászat legujabb vivmányairól.

La Voisier (vagy talán Orfila) volt az, ki az udvar előtt mutatva be s vegyitve összesze két légnemet, ily szókkal fordult a királyhoz:

— Sire, ces deux gazes vont avoir l'honneur, de se combiner de vant votre Majesté.

A nagy astronomus is megzavarodott, midőn váratlan lepte meg őt az uralkodó a magas vizsgálótoronyban. A tudós kezdett hebegni, a min az udvariatlan udvari környezet, ragyogó fiatal urak, nagyon jól mulattak. A szellemes király, rendjeles kisérői felé fordulva, igy piritott rájuk:

— Ne csodálkozzanak a doktor ur meglepetésén. Hiszen annyi csillagot lát, melyek nincsenek a maguk helyén!

Azt mondtam: követelő vagyok a fölolvasóval szemben. Nem készültségére, nem a formára nézve, mert e tekintetben föltesszem róla, hogy doktrinája, a hallgatók s a maga érdekében a legjobbra igyekezett. De követelem, hogy birja szokat a külső tulajdonokat is, malyek a fölolvasásban szükségesek.

Legyen mérsékeltebb a szinésznél legyen élénkebb a tárnál. Tartson próbát a a tükör előtt, mert lesznek s kell, hogy legyenek előadásában olyan pontok, melyek taglejtést igényelnek. Emelje hangját a nélkül, hogy kiállitásba csapjon át; halkitsa, de ne az érthetőség rovására; s főleg tanulja meg a lélekzet oekonomiáját, hogy ott, a hol tárgyában emelkedés van, csengő erélylyel adjon neki kifejezést, a mit münyelven ugy hinak, hogy „pointirozás."

A mi még érdekesebb előadások alatt is csökkenti a részvételt s lankasztja a figyelmet, az: hogy az előadó sürün tekint belőle ki sem néz, miga végére nem jutott. Az ilyen rabság akadémikus fölolvasásnál nem zavarja a tudós hallgatóságot. De a vegyes közönségnek szüksége van rá, hogy folyton lássa az előadó szemét. A delejes összeköttetés láthatatlan bár, de erős szála, mely a felolvasó s a hallgató közt szövődik, mindannyiszor kettészakad, ahányszor amaz, a kézirat mankójára támasztva sánta emlékezetét, bele-bele. pirlant a papirosba,

Jól tudom, hogy ezek az én kivánságaim utópiák, főleg nálunk, hol kevés az a fölolvasó, ki tudással müvészi előadást is párositi, mint ezt a boldog Franczia országban látjuk. A kabát előkelő szabása ott megfér az eruditzióval, a tekintély a jól megkötött nyakravalóval. S ha egy-egy fölolvasójában talán kelletnél több a szinészies; ezt vérmérséklete magyarázza s a nemzeti styl, mely mindenütt és mindenkor némi emphasissal nyilatkozik. Csodálatos, hogy erősen realisztikus nép, melynek festészete, irodalma szinte megdöbbentőleg mindenben a maga nevén nevezi a gyermeket, nem fordul még el attól az üres pathosztól, mely tragikus előadásaiból kong feléje s mely a védő s parlamenti szónok beszédeiben is ott van. Hatása aztán értik is, mi az: gazdálkodni a lélekzettel. Teljes hatalmukban tartják a hangot s jól kimérik a gestus hatását — mig nálunk szinte megindító az a unaiv ügyfogyottság, melylyel a szónok vagy az előadó elej-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

suth Ferencz előtt kifejezzék részvétüket. A küldöttséget Bába Molnár Sámuel és Takács József ev. ref. lelkész vezették.

A mint megérkeztek, nyomban az állomásnál várakozó külön lóvonatu kocsikon foglaltak helyet, s egyenesen a kerepesi-uti temetőbe mentek, s a sir körül foglaltak állást. A nők nevében ott Matolcsy Elekné, szül. báró Kaas Melánia (Kaas Ivor báró nővére) beszélt.

Matolcsy urhölgy a beszéd végeztével elhelyezte a kőlapra a hatalmas, kaméliákból gyöngyvirágból s fehér rózsákból font koszorut, melynek széles világoskék atlasz szalagján e felirat olvasható: „A czeglédi nők — Sirodban is áldanak.“

Most Takács József lelkész mondott a sir előtt szép imát.

Az ima elhangzása után Csongay Mihályné rövid szavak kiséretében gyönyörü virágbokrétát helyezett a sirra, s ezzel a kegyeletes aktus véget ért. A küldöttség ezután megtekintette előbb Deák Ferencz, majd pedig Batthyány Lajos mauzoleumát, s ismét a külön lóvonatu kocsikkal a városba jöttek, s a Kerepesi-u 11 sz. a vendéglőben megreggeliztek.

Ide jött el Kossuth Ferenz, Károlyi Gábor gróf, Eötvös Károly és Hentaller Lajos orsz. képviselők kiséretében. Alig lépett a terembe, lelkes éljenzés hangzott fel, melynek végezte után Takács József ref. lelkész rövid meleghangu beszéddel üdvözölte. Kossuth Ferencz a meghatottság hangján a következőleg válaszolt:

Atyám megtanitott engem arra, mikéut kell a magyar nőt megbecsülni és szeretni. A czeglédi nők pedig mindig mintaképei voltak a magyar nőknek. Én nagyon szerettem volna elmenni önök közé, az önök kedves városukba, de még oly közel állok a sirhoz, mely drága atyám hamvait takarja, hogy ez idő szerint nem vagyok képes szivem vágyát követni. Most eltávozom de nem sokára visszajövök, (Közbekiáltások! Bár minél előbb!) és akkor mindenesetre elmegyek Czeglédre.

A mig ilyen lelkes nők vannak, nem esem kétségbe. A kiket önök nevelni fognak, mindig hü fiai lesznek a hazának. Kérem önöket, jöjjenek el minél többször atyám sirjához, mert szent az a hant, mely az ő koporsóját takarja!

A beszéd igen nagy hatást tett a jelenvoltakra. Mindenki könyezett, s a mint a beszéd véget ért, a nők kivétel nélkül Kossuthoz mentek s kezét csókolták meg. Kossuth Ferenez miután mindenkivel barátságosan kezet fogott s beszélgetett a képviselők kiséretében az utczán egybegyült közönség lelkes éljenzése között titkára társaságában az egyetemre hajtatott.

Az egyetemen.

Dél körül nagyszámu közönség és egyetemi ifjuság lepte el a szerb-utczát, várva Kossuth Ferencz jövetelét. Az egyetemi ifjuság minden fakultása volt képviselve, köztük feltünő sok papnövendék. Fél 1 órakor lelkes éljenzés jelezte, hogy Kossuth megérkezett s pár perezel reá az ifjuság sorfala között, éljenzése által kisérve, a rektori fogadóterembe ment, melynek ajtajában Schneirer Aladár dr. ezidei rektor fogadta a kedves vendéget.

Nemsokára reá megjelentek Láng Lajos dr. volt államtitkár, jogkari dékán Plósz Sándor dr. prodákán és Beöthy Zsolt bölcsészetkari dékán. Kossuth ez urakkal vagy 20 perezig barátságosan beszélgetett egyetemünk fejlődéséről, kulturális haladásunkról, majd pedig az olaszországi egyetemi viszonyok kerültek szóba. Mig Kossuth a rektornál időzött, addig az egyetemi ifjuság az első számu terembe vonult s Bottlik Józsefet, az egyetemi kör elnökét bizta meg azzal, hogy Kossuthot kérje meg, hogy tisztelje meg megjelenésével. Kossuth örömmel teljesitette az ifjuság ebbeli kérelmét és Schnirer rektor és Láng dékán kiséretében megjelent a teremben, hol az egyetemi ifjuság nevében Bottlik József üdvözölte Kossuthot.

Szünni nem akaró éljenzés hangzott fel a beszéd elhangzása után, mire nagy figyelem közt Kossuth Ferencz a következőket válaszolta:

„A magyar ifjuság szeretete az én legdrágább kincsem. Az ifjuság a haza jövője; a mig a magyar ifjuságban olyan szív dobog, mint az önöké, addig bizom a haza jövőjében és felvirágozásában. Az isten áldja meg önöket,“

Vagy öt perczig tartó éljenzés után Kossuth titkárával, Schnierer rektor és Láng dékánnal eltávozott a teremből.

A folyosón érdekes jelenet játszódott le, Kossuth Schnierer társaságában a kijárat felé indulva megpillantott egy egyenruhás 48-as honvédet. Rögtön feléje fordult, kezet nyujtott neki, melyet a honvéd könyezve megcsókolt és megindultan megáldotta a nagy Kossuth fiát.

Az fjuság Kossuth Ferencet egészen kocsijáig kisérte s távozásakor lelkesen megéljenezte.

Kossuth Ferencz innen a képviselőházba hajtatott.

A képviselőházban.

Az egyetemről a képviselőházba ment Kossuth Ferenez. Egy órakor érkezett meg oda. A bejárat előtt Károlyi Gábor gróf fogadta. Nemsokára megjelent az V. sz. karzaton titkára kiséretében. Az első sorban foglalt helyet. A képviselők rögtön észrevették a kitünő vendéget és egymásután siettek üdvözletére Just Gyula, Ugron Gábor. Helfy Ignácz, Meszlényi Lajos és Károlyi Gábor gróf. Kossuth Ferenez mindegyikkel melegen kezet szoritott s mindegyiktől volt valami kérdezni valója is.

Ekkor megpillantotta a hölgykarzaton szolgálatot tevő ősz terembiztost, kivel már a gyásznapok alatt megismerkedett. Magához szólitotta, kezet szoritottak s hosszasan beszélgettek Kossuth Lajos fia és Kossuth Lajos egykori katonája, mert a fehérhaju teremőr kiszolgált 48-as honvéd.

Később melegen üdvözölte Kossuth Ferencz a feljött Csernátony Lajost, a családnak ezt a régi barátját, kit még a számüzetés szomoru napjaiból ismert.

Körülbelül 20 percznyi ottidőzés után a képviselők kiséretében barátságosan köszöntve a körülötte ülőket, kik kivétel nélkül tisztelteljesen üdvözölték, Kossuth Ferencz távozott a képviselőház karzatáról.

Az országos magyar gazd. egyesületben.

Kossuth Ferencz ma délután 3 órakor titkára társaságában az orsz. magy. gazd. egyesületet látogatta meg.

Az üdvözlésre Kossuth Ferencz a következőkben válaszolt:

Már a külföldről jeleztem, midőn a rettenetes csapás ért, hogy édes atyám ravatalánál minden pártérzésnek meg kell szünnie. Midőn elmulnak ezen érzések sejgó részei oly szivekben, melyek már nem annyira közel állottak az övéhez, mint az enyém, természetes, hogy azok nem foglalnak olyan állást. Bármilyen legyen kinek-kinek a véleménye az ő cselekedeteire, az bizonyos, hogy ha ő mindazt a mit tett, meg nem tette volna, nem élvezné Magyarország azt a mit élvez, mivel oly nemzet, a mely békén türte volna, hogy eltiporják, jogában megcsorbitsák, olyan nemzet nem érdemelt volna egy feltámadást.

A beszédet nagy érdeklődéssel hallgatták. Majd következett a bemutatások. Innen Kossuth Ferencz elment az 1848—49-iki vértanuk sirjához.

Kossuth Ferencz életveszélyben.

Kossuth Ferencz ma reggel életveszélyben forgott Soltról ugyanis, a hol két napot töltött a Benyovszky grófék vendégszerető házánál, ma indult vissza a fővárosba. Távozása alkalmával a solti lakosság meleg ovációkban részesitette Kossuthot. A falu apraja-nagyja kivonult az országutra zászlók alatt s virágokat szort Kossuth kocsijába és utjára.

De éppen ez az ovácziő volt a vesedelem okozója. Kossuth Ferencz négyes fogaton indult Soltról a fülöpszállási vasutállomára. Kivülе a kocsiban ült még Benyovszky Sándor gróf és felesége. A roppant éljenriadaltól és zászlólengetéstől a tüzes lovak megbokrosodva, elragadták a kocsit. A közönségen leirhatatlan félelem vett erőt. A kocsis óriási erőfeszitéssel meg akarta fékezni a szilaj paripákat, de hasztalan volt minden igyekezete. A lovak gyors vágtatásban a kocsit egy árokba forditották. A benne ülők, mind a hárman a földre zuhantak, de mig a kocsi összetört, Kossuth Ferencznek és a Benyovszky grófi párnak csodálatos módon mi baja sem történt.

A homokos talajban még csak zuzódásokat sem szenvedtek. A szerencsétlenül járt utasok ezután parasztkocsin folytatták utjokat a fülöpszallási vasutállomásra, a hol Kossuth Ferencz vonatra ült s a nép éljenriadala mellett visszautazott a fővárosba. Egy egész kupé megtelt azokkal a virágokkal, melyekkel az államáson elhalmozták.

Levél.

Magyar-Lápos nagyközség hazafias közönsége is gyászt öltött magára, a mikor a táviró meghozta a szomoru hirt, hogy a század legnagyobb alakja, Kossuth Lajos meghalt. — A „márczius 15“-ki ünnepélyt rendező bizottság azonnal összegyült, s Barabás Samu, mint a bizottság elnöke megható szavakkal jelezte az országos fájdalmat, hogy „leesett a mi fejünknek koronája“ — s inditványozta, hogy Magyar-Lápos hazafias közönsége hat hétig gyászoljon, tartson gyásztünnepélyt és a Kossuth-szoborra inditson gyüjtést.

Az inditvány egyhangulag el is fogadtatott.

Folyó hó 8-án tartatott meg a gyásztünnepély. A község intelligens eleme teljes számban megjelent a református templomban, hol Barabás Samu, lelkész „hatalmas vala beszédben és cselekedetben“ (Csel VII—22) alapigéből kiindulva mutatta be Kossuth Lajost, mint a szónoklat és cselekedet utolérhetetlen hősét.

Könyörgés és a prédikáczió közben a tüzoltó egylet zenekara gyászindulót játszot isteni tisztelet végeztével pedig a Hymnuszt adta elő. Az egész közönség könyeivel áldozott a nagy hazafi emlékének.

A Kossuth szoborra majdnem 100 frt gyült össze községünkben.

Egy gyászoló polgár.

E. M. K. E. választmányi ülése.

(Vége.)

A választmány a bizottság előterjesztése alapján lelkiismeretes birálat alá vette a régebbi segély hitelezettségeket és az ujabb beadványokat, ugy intézkedvén, hogy a segélyző eljárás által a jelzett tőke kamat jövedelem kerete tul ne lépessék. A megszavazott segélyek közöltetni fognak az érdekeltekkel és megjelennek az egyesület értesitőjében.

Az irodalmi szakosztály nevében Szabó Sámuel szakosztályi h. elnök tette meg előterjesztését. Megszavaztatott több népkönyvtár és daloskőri jutalom.

A folyó ügyek tárgyalása szövetkezvén, az algyógyi Kun Kocsárd földmives iskola szervezeti szabályzata részben módosittatott, és a földmivelésügyi miniszternek korábbi szerződés értelmében 13.978 frt 94 kr. intézeti kölcsön megszavaztatott. Az egyesület rendelkezésre álló mozgositható tőkéi ezzel kiapadván, a választmány kimondta, hogy vidéki pénzintézeteknek és általában bármely irányban jövőre csak 6 % mellett adhat kölcsönt.

A Dunántuli közmüvelődési egyesület f. hó 20-án tartandó országos értekezletre kiküldetnek Bethlen Gábor gróf, Horváth Gyula, Reményi Antal és Rákosi Jenő a segesvári Emke óvóban rendezett gyermekmenhelyvezetőnői tanfolyam folyó hó 30-án tartandó nyilvános záróvizsgájára Hory Béla.

Az egyesület oly-szerü értesitést vévén, hogy a székely müvelődési és közgazdasági egyesület feloszolni szándékoznék: ennek következtében felkéri a nevezett testvéregyesületet, hogy törzsvagyonával lépjen az Emke kebelébe eddigi céljai és főladatai fentartásával.

Gajzágó Manó, h. jogtanácsos jelentést tesz, hogy a kolozsvári E. M. K. E. tagoktól eddig 111 frtot vett be és az összeget egyben be is szolgáltatja.

Dr. Haller Károly tekintettel az egyesület fejlődésére inditványt tesz, hogy az alapszabályok némely pontjai, melyek az idők során közgyülési határozatokkal meghaladtattak módositassanak; erre nézve egy bizottság kiküldését javasolja, melynek munkálata alapján a kérdés már a junius 3-án tartandó közgyülés elő terjesztetnék. A választmány elfogadja az inditványt avval is inkább, mert az alapszabályok módositásának szüksége, már a dévai közgyülésen kimondatott; azonban tekintettel, hogy a kérdés jól megfontolandó, a mire az idő rövidsége már nem elegendő, de alkalmat kellvén adni arra, hogy a nagyfontosságu ügy sikeresen oldassék meg.

Egyéb tárgy nem lévén, az ülés este 7 órakor elnök éltetésével véget ért.

Napsugár.

A fényes tavaszi napsugár édes melegséggel tüz alá s pazar bőséggel szórja szét hegyen, völgyön az életet. Ennek a fénynek, ennek a melegnek milyen hatalma van. Az isten lehelte belé teremtő erejét, hogy elősegitse vele a kedvet, a fejlődést, az élet erős nyilvánulásait és hogy számüzze a sötétséget, rothadást és halált.

Milyen csodálatosan más képe és más formája van mindennek egy verőfényes tavaszi napon. A kopott szürkeség fárasztó képe helyett verőfény mosolyog; a bánatosan gubbasztó madár vig dallal veri fel az erdő és kertek csendjét. Kipattan a feszülő rügy s a vörhenyes talaj felett zöld szőnyegbe szövödik a pázsit.

És az ember . . . leveti komoly képét, tudós pápaszemét méltóságos komorságát otthon hagyja és kimegy az utczára, a mezőre, a sétatérre s lesz belőle is olyan isten teremtése, mint az a pillangó mely kéjes örömmel száll virágról virágra, — mint az a bogár, a mely fürgén szalad a napsütötte rögön, mint a madár ugrál csicsereg megrészegedve a tavaszi fénytől és illattól.

A déli korzó ugyancsak megnépesül és napfényre kerül a tavaszi divat. Virágdisz, szalagdisz, csipkedisz tarkállik a fejek tetején és a szinek tarkasága csillog a tavaszi napsugárban. — A kirakatok valamennyien a siason divatjának hódolnak. — A kertészek vannak mindenek felett előnyben, mert hiszen a tavasz a virágok feltámadását, az élni kezdő természet virulását hirdeti. A kertész kirakatok szinpompája most fejedelmi.

A legnépesebb tavaszi korzón a belmonostor-utczában gazdag pompájával ragadja meg a szemet Schultz Rezső kirakata. Azaria, jácznit, camelia, szegfü, stb. gyönyörü csoportban hirdetik, hogy itt a tavasz, — az édes, a bübájos virágfakasztó, örömöt keltő tavasz, melynek lehellete az élet és virulása a feltámadás örök nagy symboluma.

Nézd meg uram csak jól az embert ezt az okos embert, a ki örvendve, mosolygó ábrázattal nyeli a tavasz enyhe levegőjét Mintha kisimulna arczán a redő, mintha könnyebben czipelné azt a terhet, a mit az élet vállaira rakott, — mintha szemeiben ismét felcsillanna a vesztett reménység sugara.

Csodás ereje van a tavassi napsugárnak. — Az emberben uralkodó indulatok fokozott mértékben törnek elő. — A büszke büszkébb lesz; a szenvedélyes ember szenvedélyesebb, a szerelmes szív szerelmesebb, a kaczér kaczérsabb és jó ember jobbá lesz. A tavaszban van a tett erő, a tavaszban van a szerelem, a tavaszban van remény, vágy és életkedv. Ez a fény enyhiti a fájdalmat, türhetőbbé teszi a nyomort és lefegyverzi a rosz indulatot.

Ugy érzi az ember mintha szárnyai nőnének. Követni szeretné a kék égbolt alatt tova szálló könyü felhőt, versenyt szeretne szaladni a széllel és üzni kergetni azokat az álmokat és ábrándokat, a melyek mint sejtelem élnek lelkében.

A szabadság mámora van a levegőben Ennek az illata száll fel korán nyiló virágok kelyhéből, ennek a hangja rezdül keresztül a légén madarak dalában, patak csobogásban . . . És messze-messze délibábos mezők felett keringő gólyacsapat egyhangu kelepelése . . . és messze messze sötét rengetegek felett a büszke sas vijjogása, — ereszes ház mellett az érkező fecske, szántovető felett énekes pacsirta mind-mind hirdeti beszéli a te fönségedet, a te szépségedet, a te örökkévalóságodat nagy, dicső szabadság! ki élsz, a ki vagy, a ki széppé teszed a vi-

---

ti legszebb mondatait, mert épen ott a hol lenditeni kellett volna a fráziet, áltt ki belőle a szusz s csak a következő mondat első szavának közepén szedett ismét eg/ kis levegőt a tüdejébe, a midőn már fél gőzerő-is dolgozhatik.

Mégis vannak fölolvasóink, a kik nem csak azáltal hatnak a mit — hanem azáltal is, mikép olvasnak. Náluk nem az előadás müvészete győz meg és ragad el, de a név, az őszinteség, a melylyel a czikket, költeményt felolvassa.

Jókait csak egyszer hallottam olvasni. S valóban, munkái nem vesztenének becsükből ha a forumon élő szóval adná elő őket. Valamelyik regényének egy fejezetét mutatá be s bizony keze lába kelt ott minden alaknak. Morgott a bácsi haragosan, csititotta asszonynéni nagy szeliden, pörölt az ápiskigyó, kaczagott a dévaj menyecske s zengett a hegy ormán a félkelő nap elő a lelkes táltos, fölhiva elcsüggedt nemzetét a cselekvésre: Nagy szinész veszett el benne; némelyek azt mondják, hogy nem veszett el . . .

Ha müvelt hallgató ül egy előadásban, ennek befejeztével azt mondja: valóban jól esett ezeket a dolgokat, melyeket szórványosan olvasgattam, ily ragyogó formában foglalva hallanom.

A félig müvelt igy szól: hisz ez mind benne van a könyvben.

De szért soha sem olvasta.

***

Érvénytelen.

C. SWERDNÁTÓL.

Az „Ellenzék“ számára fordította:

AMICA.

XXXII.

(Folytatás.) (79)

Doktor Shepcott — egyike volt a legjobb, legügyesebb és legkevésbé méltányolt embereknek, kiknek a szive sokszor elesüggedt volna, ha egy kissé több önhitsége és kevesebb egyszerüsége lett volna — ő szegény volt és özvegy.

Egyszerü kis háza csak egy tárgynak a felesleges bőségével dicsekedhetett — a fiukkal. Egy szép fokozatot képeztek, a mely kurta szoknyát viselő fiukon kezdődött, kiknek a térdén a harisnya mindig szövött vagy lyukas volt, s a serkedező bajusszos kamaszszal végződött.

E két véglet között különböző fokozata volt a borzos fejeknek, lármás hangoknak, farkas étvágyaknak, csintalanságoknak és foltos lábbeliknek. — Hogy a szelid és gyenge doktorból mi lett volna a leánya nélkül e fiatal haramiák között, az talány volt, melynek a kielégitő megfejtését ő maga volt az a ki legkevésbé kivánta megpróbálni.

Rut gondozta a fiukat, Rut gondozta a községet és mind a kettő által egyenlő tiszteletben volt tartva.

Már szinte tiz éve mióta mind a kettőt fékezte és kormányozta és olyan született taktika volt, hogy most huszonnyolcz éves korában alig volt ügyesebb, mint a milyen tizennyolcz éves korában volt.

Rut kissé barna volt, csinos sugár alakkal, „értelmet és képességet“ fejezett ki minden vonása, a kissé vékony ajku, éles metszésü és nem szép arczot egy pár őszinte, egyenes és fényes sötét szem deritette fel. Nem volt kedves és nem volt megnyerő — modora néha majdnem nyers volt; de jellemére oly biztosan lehetett számitani, a hogy az első minőségü legedzettebb aczélra számitanak.

Rutnak nem volt szeretője — soha sem volt szeretője és soha sem látszott azt várni, vagy kivánni, hogy legyen; és az atyja, a ki bizott benne és függött tőle, soha sem gyanitotta, hogy a leánya mind azt a szerelmet, a mit adhatott, már rég odaadta. — A község, a fiuk, a tatarozás, a szövés, a háztartás gondja és a főzés — bőven elég volt Ruthnak. — Természetes, hogy elég volt!

Hallotta-e őt valaha valaki panaszkodni?

A lassan, de folytonosan eső hó tündéries érintésével megszépitett minden tárgyat, a melyre hullott és Apácza Priornak galamduios fedelét puha fehér lepellel takarta be.

A fü, az utak, a kis gyalog hid, a be fagyott folyó felett mely az udvart a mezőtől elválasztotta, tisztán és fehéren csillogott, minden fa, minden bokor könnyü fehér terhétől ragyogott; minden sötét zöld borostyán levél mely a ház falait bevonta és az ablakok felett lencsüngött, kehelyként egy-egy fényes kristályt tartott magában.

Lockhart Brián, a nehéz csarnok ajtót kinyitva. kilépett egy pillanatra s két fekete foltot hagyott az idő által elkopott három lapos lépcső tetején, mig a nagy durva bundáju kutyája örvendő ugatással rohant ki s játékával a hópelyheket szerte-szét szorto, aztán visszament a gazdájához s ragaszkodása jeléül a farkát csóválta reá.

— Jól van, öreg — mindjárt megyek. — Azt hiszem, hogy mielőtt vissza mennél megbánod, — hogy miért nem maradtál itthon.

A kutya éppen olyan jól érteni látszott ezt a beszédet, a hogy egy értelmes ember tehette volna és ezt a feltevést egy másik vidám ugatással utasitotta vissza, aztán füleit hegyezve, s nagy veres nyelvét lihegve kivetve nézte a gazdáját a mint az a lépcsőház falán levő szegről a kabátját levette és magára öltötte.

Miután ez meg volt téve, mind a ketten elmentek, a fehér virág ágyak között lévő és a kapuhoz vezető széles utra tértek, léptük után fekete nyomot hagyva.

Kutya és gazdája arra a széles utra tértek le melyen az ut nehány kanyarulattal Charringtonba vezetett, s vagy egy mértföldet igy haladtak előre.

Hébe hóba a kutya előre futott aztán visszatért a szokatlanul hallgatag gazdájához, s vidám csaholással körül ugrálva, de látva, hogy hizelgéseit nem vette észre és egy szóval sem jutalmazta végre abba hagyta az ugrándozást s meghunyászkodva ment utánna, csak koronként nézett fel gyöngéd hüséges szemeivel a gazdája komoly arczára.

Ha a legbölcsebb filozofus lett volna a nap alatt, akkor sem tudhatt volna jobban mint a hogy tudta, hogy a gazdájának valami nagy baja van.

Egy kanyarodásnál, nem messze tőlük egy alakot láttak előttük menni, egy csinos női alakot kényelmesen felöltözve s egy kosarat vive, s nehéz posztószoknyáját egy kissé felemelve. A nő sietve ment, mint a kinek dolga van és oly keveset gondolt a lassan szitáló hóra, hogy az esernyőjét ki sem nyitotta.

Ez alak láttára a kutya előre szaladt, s az örömteljes felismerés minden jeleivel körül ugrálta, mig a gazdája lépteit szintén gyorsitva, utólérte őket s köszönt a nőnek.

— Jó napot Rut; ilyen időben is kijött a háztól?

— Jó napot Brián. Shepcott kisasszony kezet adott neki. Ilyen időben, mint ez? Oh, a havazást érti? Alkalmatlan — nem de?

— Alkalmatlan? Mit — nézni?

— Oh, én azt gondolom, hogy nézni elég szép: de oly alkalmatlan és olyan borzasztó locspocst csinál mikor olvad! — válaszolá a praktikus Rut, az előtte levő fehér térre tekintve. Nem, ne fáradjon, ne vegye el a kosarat — üres. Hatfield Márkust látogattam meg. A szerencsétlen ember ismét beteg; és az atyám alig meri reményleni, hogy a telet keresztül viszi.

— Szegény ember! A feleségéért és a kis gyermekeiért reményljük, hogy meggyógyul. Rut, tehetek én értük valamit.

— Dobusnétól küldhetne neki bort és huslevest és egy pár pokrócot. Én azt gondolom, hogy nincsen elegendő enni valójuk és a mivel takarózzanak, mert a két fiu és az anyjok keveset tudnak keresni. Én megtettem, a mit tehettem, de fájdalom az édes kevés.

— Köszönöm; meg fogom Dobusnénak mondani, — válaszolá Brián.

És most egymás mellett mentek Cherringtonba, olyan könyen lépést tartva, mint a kik megszokták gyakran sétálni együtt.

— Rut — folytatá az ifju — ha vannak még többen, a kiknek jól fogna az ilyenféle segitség, kérem tudassa velem. Én bennem nincs meg a maga tehetsége, hogy megtaláljam őket.

— Ugy hiszem ez azt jelenti, hogy mindenkinek a dolgába beleártom magamat — válaszolá Rut vidám nevetéssel.

Köszönöm Brián — én ugy találom, maga sokkal többet tesz a szegényekért mint a mennyit én tehetek.

— Szót sem érdemel, kevés az nagyon! Hogy van a doktor.?

— Elég jól tudja rendesen. Ez a szigoru tél nagyon megviseli, és miután a fiuk mind itthon vannak a szünidőkre, olyan lármát csinálnak, hogy valóságos Bedlam a házunk. Mikor jön hozzánk?

Vagy most szándékozott oda jönni?

Brián megállott egy pillanatra mintha nem volna elhatározva.

— Nem, — mondá végre. Én valóban nem tudom, hogy hova indultam — talán sehova. Meguntam bent lenni a házban — ennyi az egész. Azt gondolom az volt a szándékom, hogy addig járok mig elfárasztom magamat. Tudja, ez az én szokásom. Látta az ujabb lapokat.

(Folyt. köv.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

lágot, a mig benne vagy a szivben, benne vagy a vérben, benne vagy az örök természetben mely a tavaszi napsugárban hirdeti mindenhatóságodnak erejét es büszkeséget. (t. p.)

Felhivás előfizetésre.

Az uj évnegyed beáltával az előfizetések megujitására hivjuk fel tisztelt olvasóinkat.

Olvasóink ismerik lapunk irányát, melyhez ezen tul is hü maradunk s nem tartjuk szükségesnek, — hogy hosszasabban foglalkozzunk a jövő évnegyedben közlendő érdekes közleményeinkkel, — csupán arra kérjük olvasóinkat, hogy ujitsák meg pontosan az előfizetést, nehogy éppen most okozzon a késedelmezés zavart a kiadó-hivatalban.

Előfizetési ár:

Egész évre	**16 frt.**
Félévre	**8 frt.**
Negyed évre . . .	**4 frt.**
Egy hóra	**1 frt 50 kr.**

Az „ELLENZÉK“
kiadóhivatala.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, április 14.

— **A kolozsvári honvéd-egylet** segélyezési ügyek eligazitása szempontjából választmányi gyülést tart vasárnap délután 3 órakor az orsz. ereklye muzeum helyiségében. A gyülésre az egylet választmányi tagjait tisztelettel meghivja az elnökség.

— **Társas estélyt** rendez vasárnap este a kolozsvári orsz. ereklye muzeum, a Történelmi Lapok szerkesztő-bizottsága és ezekkel rokontestületekből alakult rendezőség. Az estélyt a kolozsvári kaszinó földszinti részén levő Szilágyi Béla külön éttermében rendezik. Az estélyre szivesen látják e testületek tagjait s a rendes látogatókkal együtt érző hiveket. Az összejövetel ideje: esti 8 óra.

— **Elmaradt sajtóügyi végtárgyalás.** Az „Ellenzék“ tegnapi számában már jeleztük, hogy Rácz Mihály nagyváradi városi főjegyző, a Nagy-Váradon megjelenő „Szabadság“ czimü politikai napilap volt felelős szerkesztője, sajtó-pört indított Korbuly József, kolozsvári lapszerkesztő ellen, ki a nagyváradi ismeretes szinésznő affair alkalmával, melynek Kálmán József n.-váradi ügyvéd és lapszerkesztő áldozata lett, egy erős czikkben megtámadta Rácz Mihályt, mint a „Szabadság“ akkori szerkesztőjét. A végtárgyalás a sajtópörben ma reggel 8 órára volt kitüzve a kolozsvári törvényszék, mint sajtóbiróságnál. A végtárgyalás azonban elmaradt, mivel a felek kibékültek. Rácz Mihályt a nagyváradi kiváló főjegyzőt, kit nem csak N.-Váradon, hanem a hol csak megfordult, mindenütt igen tisztelnek, szeretnek és becsülnek s a ki nemcsak egyike a legkitünőbb tisztviselőknek, hanem a n.-váradi társadalomban is egyik vezérszerepet vivő kitünőség — Dr. Váradi Zsigmond jeles ügyvéd, Sas Ede a „Nagyvárad“ czimü politikai napilap szerkesztője és Borbély városi tanácsos kisérték át városunkba, hol ma estig tartózkodnak. A nagyváradi vendégek tiszteletére Albach Géza, kir. tan. polgármester ma d. u. 5 órakor ozsonát ad.

— **Szabó Lajos temetése.** Szabó Lajos volt főkormányzósági tanácsos végtisztessége, álltalános és mély részvét mellett történt tegnap délután Kolozsvárt. A temetésen megjelent az egész itt időző aristokratia a megye a város hivatalnok testülete a a törvényszéki, kir. táblai elnökök és birák. A temetés délután 4 órakor történt a megboldogult köztiszteletben élt főkormányzósági tanácsos volt szentegyház utczai lakásáról.

— **Komáromi Mariska** második vendégfelléptével tegnap estve Megyeri „Ötödik pontja“ került szinre zsufolt ház előtt. Komáromi Mariska, a „kis herczeg“ ennivalóan kedves volt s oly szépen énekelt, hogy csaknem minden énekszámát meg kellett ismételnie. A felvonások végén mind őt, mind pedig a szerzőt zajos és meg-megujuló, orkánszerü taps hivta 4—5-ször a lámpák elé. Az első felvonásban a kitünő müvésznő egy szép virágcsokrot is kapott. Az előadás végén ismét Ruffini Bettina szerpentin táncosné lépett fel tetszés és tapsok mellett.

— **Szinházi hirek.** Holnap, vasárnap, délután: Czigánybáró, este: Az asszony verve jó kerülnek szinre. Hétfőn Siposs Etelka jutalomjátékául: Uff király. Most készülnek: a három testőrre, mely uj eredeti bohózat, irta Herczegh Ferencz és Krasznay Mihályné 50 éves jubileumára: Farsangi iskola czimü darabra.

— **Jutalomjáték.** A közönség egyik kedvenczének Sipos Etelkának hétfőn lesz jutalomjátéka. A bájos müvésznő, ki szinpadunkon kezdte meg nehéz pályafutását, máris oly szép sikereket ért el, hogy érdemes a közönség kitüntetésére és pártfogására.

— **Vendégszereplés.** E. Kovács Gyula, a kolozsvári nemzeti szinház kiváló müvésze ma reggel Bánffy-Hunyadra utazott, hogy az ottani szintársulatnál felléphjen egy párszor.

— **Meddig élt Kossuth?** Az „Ellenzék“ egyik munkatársa kiszámitotta, hogy Kossuth Lajos hány évet, hány hónapot, hány perczet, hány másodperczet élt?

Számitásaink eredménye a következő:

Kossuth élete 91 év, 11 hó, 1 napra terjedt. Apróbb időszakokra felosztva élt tehát: hónapokban kifejezve 1103 hónapot egy napot.

Hetekre felosztva: 4796 hetet.

Órákra felosztva: 805.752 órát.

Perczekre felosztva: 48 millió, 345 ezer 120 perczet.

Másodperczekre felosztva: 2900 millió 707 ezer 200 másodperczet.

— **Kolozsvárt az orvostermészettudományi** társulat utolsó szakülését f. hó 13-án tartotta meg a sebészeti klinika tantermében. Első előadó dr Brandt József tanár négy sikerült gyomor mütétet mutatott be. Két esetben a nyelvcső átjárhatlansága miatt a gyomor azon czélból lett megnyitva, és a hasfalhoz varva, hogy beteget az éhenhalástól megmentse. Egy harmadik esetben a gyomor egy alantibb bélkaczczal köttetett össze, miután a gyomorszájon székelő, nagy terjedelme miatt ki nem irtható rák az átjárhatóságot majdnem teljes mértékben megszüntette. Negyedik betegnél az ügyes operateur egy önálló, eddigelé senki által sem végzett mütétet csinált. Egy rendkivül kitágult gyomrot redőzés által annyira kissebbitett, hogy a kedélyileg tönkrement és táplálságban aláhanyatlott beteg maga követelte a mütétet, miután azt hitte, hogy viziborju van a hasában. Mind a négy mütét kitünően sikerült, láz nélkül gyógyult, a betegek pedig jó szinben, teljes egészségben és meghizva távoztak a korodáról. A Brandt tanár ur módszere szerint operált utolsó beteg nyolcz kilóval hizott.

Dr. Höncz Kálmán klinikai I-ső tanársegéd három sikerült orrképlést mutatott be. Mindhárom esetben az orr rák által pusztittatott el. A nagy hiány pótlására szükséges bőr két esetben a homlokból, egy esetben a homlokból, egy esetben a pofa bőréből, vétetett.

Dr. Vály Gábor klinikai II-ik tanársegéd egy ritka alpártörést és egy rendkivül nagy terjedelmü vizfejet mutatott be. A fej kerülete 87 czm.

Uj egyetemi tanársegédi állás. A sebészeti klinika rohamos emelkedése és a beteg forgalomnak tetemes emelkedése szükségessé tette egy második tanársegédi állás létesitését. Az intézet főnökének inditványára a tanári kar felterjesztést tett a kultuszminiszterhez, ki az állást f. év januárjával sendszeresitette is. Az uj hivatal most került betöltésre, melyre dr. Papp Gábor volt kórkázi másodorvos és mütő neveztetett ki,

— **Tavaszi sport.** Tavasszal valahogy kedvet kap az ember, kocsin, lóháton jár, avagy gyalogszerrel — s hogy a polgári sport se maradjon hátra, — felül a bicyklikarika hátára, — aztán csak ugy gurul, tülköl szana széjjel, — hallani lehet azt, reggel, este, éjjel. De — hisz tudva is van, hogy a vasparipa — nem lévén se angol se arabsló fia — azért igen sok ló félénken néz körül, ha egy ilyen — izé mellettük köszörül. Tegnap is egy szürke — előkelő fajta — az apja arabs volt és angol az anyja — bicykli — tülöktől tóágasra állott — s rozzant kocsijával a világnak vágott. — Ámde nagy utjának árok ellenálla, — a kocsi felfordul lónak koppan álla. Hanem ezt a kocsis nem vette tréfára — uczczu bicyklisnek ront a korbácsával. — Bicyklista pedig oldja karikáját — igyekszik szaporán vinni az irháját — de vesztére van a nagy szaporasága — mert hopp és bukfenczet hány a paripája. Gyülni kezd a népség zajog hahotázik, — mig a két paripa árokból kimászik, — a szürke gazdáját elhagyja a harag, mivel vasparipa is a földbe harap s mig a két kárvallott néz egymás szemébe, — méltó volna egy nagy festő ecsetjére.

— **Diszmü, tetemesen leszállitott áron.** A ezinészeti jubileum Emlékkönyve, számos képpel ellátott pompás dismü, mától kezdve tetemesen leszállitott áron kapható. A költséges mü deficzitjének legnagyobb része a bizottsági tagok által fedeztetvén, — a fenmaradt példányok most leszállitott áron adatnak el. A példányoként több mint két forintba került Emlékönyv ára egy forint, bérmentve vidékre küldve egy frt 20 kr. Kapható Gibbon főtéri kereskedésében és Ajtai K. Albert nyomdájában. — Miután csak kevés számu példány áll rendelkezésre, az érdeklődőknek figyelmébe ajánljuk, hogy siessenek a pompás kiállitásu müvet minél hamarább megszerezni.

— **Katona András** külközép-utczai lakos nevében ma 20 frtot adott át Náthán Salamon ügyvéd a siket-néma intézetnek egy perből befolyt jövedelem czimen, a saját részéről pedig 5 frtot. Fogadjuk e jótékony adományért a felügyelő bizottság hálás köszönetét.

— **Sajtóhiba.** Értelem zavaró sajtóhiba csuszott be lapunk tegnapi számának azon hirébe, melyben kolozsvári polgártársainkat arra figyelmeztetjük, hogy fizessék ki adóikat, mert hanem elvesztik választói jogosultságukat. Az emlitett hirben ugyanis az áll, hogy az adót május 1-ig kell befizetni ez téves, mert az adóját a ki holnap, 15-én délig be nem fizeti, a választási jegyzékből kitörölik.

— **Gyászhir.** Ifjabb Benedek Ferencz végzett gymáziumi tanuló, életének 20-ik évében Kolozsvárt meghalt.

— **Szőllő oltási tanfolyam** f. év márczius, április és május hónapjaiban fás-, május és junius hónapokban pedig zőlőoltási tanfolyamok tartását rendelte el a földmivelési miniszter. A tanfolyamok eredményesebbé tétele czéljából a fás-oltványok készitésének bemutatásán kivül az oltványok eliskolázására a további kezelést is bemutattatni fogják az érdeklődőknek. Azok, kik ily tanfolyamok tartását óhajtják, megkeresésseikkel közvetlenül az illető kerület borászati felügyelőjéhez forduljanak. A miniszter buzditásul a mult évekhez képest, ugy a fás mint a zöld oltási tanfolyamokra két-két dijat tüzött ki, ugy mint első dijul 1 darab 10 frankos aranyat, második dijul pedig három darab ezüst forintot. Ily dijazott tanfolyam mind a fás- mind pedig a zöld oltásra nézve egy vármegye területén rendszerint csak egy és pedig a vármegye törvényhatósága s a vármegyei gazdasági egyesület által egyetértőleg kijelölendő helyen tartható meg.

— **Br. Jósika Miklós** nagy regényirónknak és nejének földi maradványait a család még e hóban Dresdából Kolozsvárra fogja szállittatni — s a kolozsvári temetőben a Josika család sirboltja előtti parkban fogja egész csendben elhelyeztetni. A család magának tartja fenn a diszes emlékkő felállitását is, a mi már a jövő évben meg fog történni. A siremlék felállitásakor nagyon helyén lenne ha az „Erd. irod. társaság“ országos ünnepélyt rendezne a magyar regény irodalom megteremtőjének, — s a máskülönben is oly kitünő elvszilárd hazafi emlékének.

— **Báró Józsika Miklós szobrára** eddig 948 forint 10 kr gyült össze. Miután a szétküldött 426 aláirási ivből 400 vissza nem érkezett, a szoborbizottság tisztelettel felkéri mindazokat, a kiknél ivek vannak, hogy azokat s esetleges adományaikat a bizottság pénztárnokához Kozma Andorhoz (Budapest, első magyar általános biztositó társaság vigadó-téri palotája) mielőbb eljuttatni sziveskedjenek.

— **Kossuth Lajos emlékezete** az Egyesült-Államok szenátusában. Amerikai lapokból most vesszük át a washingtoni szenátus amaz emlékezetes üléséről szóló részletesebb tudósitást, a melyről távirati tudósitás alapján annak idején röviden már szólottunk. Az ülésről felvett jegyzőkönyv illető része igy hangzik:

Washinton, márcz. 22.

Hear szenátor ma a következő javaslatot nyujtotta be az Egyesült-Államok szenátusában:

Határoztatik: Hogy az Egyesült-Államok szenátusa mély részvéttel értesült a szabadságszerető Kossuth Lajosnak, a jeles hazafinak és az amerikai nép egykori vendégének haláláról.

Határoztatik: Hogy az Egyesült-Államok alelnöke megkerestessék, hogy a szenátusnak tiszteletteljes részvétét az elhunyt családjával közölje.

A határozatot egyhangulag elfogadták.

— **Milyen lehetett volna Kossuth temetése.** A képviselőház tegnapi ülésén a legnagyokb szenzációt Fenyvessy Ferencz okozta a darab szines papirrossal. Elhozta a Házba, a párisi Petit Journal vasárnapi mellékletet, a képes Petit Journalt, a melynek legnagyobb képe Kossuth utolsó utiát ábrázolja. A képviselők között sorbajárt a képes ujság s a honatyák nagy bámulattal nézték, hogy milyennek kellett volna lenni a temetésnek. A Petit Journal szines képén a lipótvárosi bazilika és a Fonciére-palota látszik, ezen a vonalon halad a grandiózus menet. A gyászkocsi körül, mely rakva van virággal, a magyar királyi testőrség tisztjei lovagolnak égő fáklyákkal. Előttük az alabárdos m. kir. koronaőrök haladnak s tolongó tömeget a m. k. honvédség diszruhás bakái szoritják vissza. A gyászkocsi előtt teljes tábornoki diszben Lobkowitz hadtestparancsnok s mellette Fejérváry honvédelmi miniszter mennek, a kik mögött egy dsidás és egy dragonyos főtiszt alakja látható. Egy szóval ki van fejtve a legnagyobb katonai pompa, a mely egy olyan nagy halottat, mint Kossuth volt, megillethet. A Petit Journal-nak, fehér margójára valamelyik jókedvü képviselő még azt is odairta, hogy itt megy Ő felsége a mi különben ilyen nagy katonai parádé mellett természetes is. A Petit Journal valóstinüleg képzeletből rajzolta meg a képet (mert a képmagyarázat erről nem emlékszik meg), de ha elmés maliciát akart csinálni, az kitünően sikerült. A Petit Journalnak ezt a képét Pesten kiállitották, had lássa a közönség, hogy milyen lehetett volna Kossuth temetése.

— **Kérelem.** Az 1889—99 egyetemi tanévben beiratkozott, s most is orvostanhallgatókat, — hogy folyó hó tizenötödikén vasárnap délelőtt tizenegy órakor a „gyógyszertani intézet“ tantermében minél számosabban megjelenni sziveskedjenek, kérik Péterfi István, Filep Gyula és Szöcs Mózes V. éves orvostanhallgatók.

— **Szakelőadások.** Marosvásárhelyről irják lapunknak, hogy az iparosok és ipari munkások vasárnapi oktatására és szórakoztatására alakult marosvásárhelyi bizottság a szakelőadások idei ciklusát befejezte. Előadásokat tartottak eddig Réthy Dezső iparkamarai titkár „a kisiparosok versenyképességének feltételeiről,“ Schwartz Jakab gépészmérnök ipariskolai igazgató „a központi erőtelepekről és az erőátvitelről,“ Gyulai D. Kálmán ev. ref. kollegiumi tanár „a terméskövek képződéséről és azok alkalmazásáról,“ László Gyula iparkamarai másodtitkár „az ipari szövetkezetekről,“ Lakatos Sámuel kollegiumi tanár „a magyar irás hajdan és most“ czimmel, Bedőházi János kollegiumi tanár „a munkaképesség a természetben“ czimmel, Gyulai D. Kálmán tanár „a fütés lényege és fütési rendszerek“ czimmel, Pallós Albert felsőleányiskolai igazgató „a magyar állam a jelenben“ czimmel, doktor Agyagási Károly megyei főorvos „a ragályos betegségekről.“ Az elő adások iránt a közönség körében nagy érdeklődés tapasztalható s azok ma már az iparos osztály szellemi szükségét kepezik. A jövő cziklus október hóban veszi kezdetét.

— **Hatnjjnak társasága.** Ilyen czim alatt alakult meg Londonban a legifjabb társaság. Az alakuló gyülésen a titkár kimutatást terjesztett elő, mely szerint a föld kerekségén 2173 felebarátunknak hat, 431-nek pedig hét ujja van. E statisztikai adatok helyességéért azonban a felelősséget reá háritjuk. Állitása szerint egy nyolczuju ember is létezik. Az uj társaságnak természetesen csak azok lehetnek tagjává, akiknek legalább hat ujjuk van.

— **Az „Olvasd“ lefoglalása.** Az Olvasd czimü hetilapot, melynek Nyilt levél a királyhoz és Ki a mi trónöjökösünk? czimü czikkei miatt a képviselőházban interpellácziót jelentettek be, a budapesti büntető törvényszék ma lefoglalta, mert bejelentett kanczióját még nincs telekkönyvileg bekebelezve.

— **Orosz szabadság.** A Wjálka és Ufim kormányzóságokban lakó tatárok között nagy az izgatottság. Okot erre az a hir adott, hogy a orosz kormány erőszakosan át akarja téríteni az izlam hiveit az ortodox hitre. A Salanchiban időző kongressus, a melyen 180 molláh vesz részt, rá akarja birni a népet, hogy vándoroljanak ki Törökországba, mert a kormányzó elfogja — hir szerint — kobozni a vagyonukat. Ha át nem térnek. Ezt hirdetik a lakósoknak a templomukban is és ezért nagy a felindulás. A orosz faluból már eddigelé is sokan kivándoroltak.

— **Egy iszonyu betegség** pusztit jelenleg a gyermekek között Nagy-Létán (Biharmegyében). A vagyonosabb családok mind otthagyták a községet és Debreczenbe, Nagyváradra menekültek. A betegség rendszerint éjjel hezdődik, de némelykor már nappal is jelentkezik. A betegnek a feje fájul meg, hány, eszméletét veszíti, deliriumba esik s végül nyak- és hátgörcsöket kap. A halál tizenkét óra mulva áll be. A községben eddig tizenkilenez eset fordult elő, s ezek közöl 18 halálos kimenetelü volt.

— **A laczfalusi mártir.** Lucaciu László, az ismeretes laczfalusi mártir, szörnyü boldogtalannak érzi magát, ha neve egy pár hétig nem kerül nyomtatás alá. Ehhez képest a nagyférfiu mindig gondoskodik arról, hogy a világ ne maradjon tulsokáig tájékozódás nélkül becses személye felől. A laczfalusi pópa, miután a feledés homálya már-már elnyeléssel fenyegette, a nagyszebeni Tribuna utján emlékezteti arra a közönséget, hogy még mindig — szabadon jár. Lucaciu László szükségesnek tartotta Laczfalváról a Tribuna szerkesztőjéhez nyilt levelet irni, melyben üdvözletét az egész oláhságnak küldi és köszönetet mond mindazoknak, akik őt fogságában vigasztalták és erkölcsileg és anyagilag támogatták családja tagjait. Elmondja, hogy ártatlanul szenvedett, mert védte az oláh nép jogait. Ezután hosszasabban tárgyalja a már sokszor hangoztatott nemzetiségi sérelmeket. Azt mondja, hogy a fogházban testi szenvedéseit tulszárnyalta az a lelki öröm, amelyet érzett és érez most is, mikor látja, hogy az oláhok öntudata felébredt és semmi hatalom sem képes többé feltartóztatni és megakadályozni e népet abban, hogy jogosult aspiráczióit meg ne valósitsa. Kiterjeszkedik a Memorandumpörre is és erre vonatkozólag azt mondja, hogy azért üldözik őket, mert a legitim uralkodóhoz terjesztették fel, ha pedig az oláhok Turinba mentek volna Kossuthhoz, akkor diadallal fogadták volna őket. Különben nagyon örül ennek a pörnek, mert az mondja, hogy a kolozsvári törvényszéki terem alkotmányos országgyülés lesz az oláhok számára. Egyéb mondanivalója a laczfalusi pópának jelenleg nincs.

— **Eladó** egy nagy könyvnyomda Kolozsvárt. Azonnal átveh-tő. Értekezhetni az „Ellenzék“ kiadóhivóhivatalában.

— **Uj sörcsarnok.** A belmonostor-utcza 12. sz. a. Gy. Sipos Károly sörcsarnokot nyit. Sipos jó neve eléggé ajánló s mi csak a mai számunkban megjelenő hirdetésére hivjuk fel e helyen a közönség figyelmét.

— **Institutrice** pour le francais et l'allemand désire se placer á Klausenburg ou dans les environs. L'adresse dans l'administration.

LEGÚJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Bizalmatlansági nyilatkozat a házban.

Budapest, április 14.

A képviselőházban mai ülésén Ugron Gábor gyönyörüen indokolta bizalmatlansági nyilatkozatát.

Az Alpesekről eljutott — ugymond a Kossuth Lajos halálhire a Kárpátokra.

Csodálatos gyászban egyesült az egész nemzet.

A kegyeletből csak egy testület hiányzott: a **magyar kormány.**

Tüntetni akart a kormány — ugymond — felfelé.

Megsértették a nemzetet, pedig ezzel megsértették a királyt is.

Hálátlanságában Kossuth iránt a kormány odáig megy, hogy a magyar nemzet ellenségei titkos szövetségest fejtenek a kormányban.

A nemzet és korona közti egyetértés nevében kéri a Házat, fogadja el inditványát.

Wekerle folytonos zajban kijelenti, hogy a kormány a korona hatalmának végrehajtó képviselője (Zajos ellenmondás.)

Ezután hivatkozik Kossuth felfogására, mely a törvényes állapottal mindig szemben volt.

Ezután Rohonczy Gedeon beszélt igen unalmasan, ki után Ugron Gábor felelt Wekerlének.

Végül szavaztak és Ugron inditványát 104 szótöbbséggel elvetették.

Ezután a Kérvényeket tárgyalták.

Vilmos császár és a magyar nóta.

Budapest, április 14.

Vilmos német császár tegnap a reggelizés alatt, Abbaziában mind magyar nótákat huzatott a zenekarral

A német császár indulása Abbaziából.

Budapest, április. 14.

Abbaziából jelentik, hogy abban a pillanatban a midőn Vilmos német császár a pályaházból a perronra kilépett, hogy Bécsbe utazzék, a pályaház tetejéről egy óriási kalapács zuhant le.

Az eset óriási nagy izgatottságot keltett.

A rendőrség a legszigorubb vizsgálatot inditotta meg, de még nem tudják vajon véletlenségről vagy merényletről van-e szó.

Sajtópör.

Székelyudvarhely április. 14.

Tegnap az itteni kir. törvényszék, mint sajtóbiróság előtt egy becsületsértés miatt inditott sajtópör végtárgyalása folyt le.

A sajtópört Dániel Elek, Dániel Gábor volt udvarhelymegyeiefőispán fia, ifj. Dániel Gábor, orsz. képviselő öcscse inditotta Solymosi Koncz Ármin gyógyszertár-tulajdonos ellen.

Az esküdtszék Koncz Ármint 8 szavazattal vétkesnek nyilvánitotta s ennek alapján a törvényszék 100 frt fő- és 50 frt mellék büntetésre itélte.

Nemzeti szinház.

Kolozsvárt, vasárnap, április 15-én, 1894.

Délután:

CZIGÁNYBÁRÓ.

Este:

AZ ASSZONY VERVE JÓ.

Felelős szerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Segédszerkesztő és kiadólaptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Alólirott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Jókai utcza 14. szám alatt lévő **Keresztény Imre-féle pinczéből** valódi tisztán kezelt ó-borokat a következő mértányos árak mellett fogom literenként is elárusitani:

10 literenként házhoz szállitva

I-ső osztályu asztali . . .	46.
II-od „ „ . . .	40.
Kitünő Rizling	50.
„ Som	50.
„ Tramin	60.
„ Opportó vörös . . .	60.

(301. 7—*) **Müller Gyula,** kefegyáros.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Pályázati hirdetmény.

Körösbánya és Vidéke takarékpénztár részvénytársaságnál (Körösbánya Hunyadmegye) elhalálozás folytán megüresedett, 800 forint fizetés és a tiszta jövedelem 2%-a, mint évi jutalékkal javadalmazott **könyvelői állásra** az igazgatóság megbizásából ezennel pályázat nyittatik.

Pályázni kivánók felhivatnak, hogy elméleti és gyakorlati képesitésüket, nyelvismereteiket, (lehetőleg a román nyelvbeni jártasságukat) igazoló okmányokkal és keresztlevéllel felszerelt kérvényeiket **folyó évi április hó 30-ikáig** alólirott igazgatóhoz nyujtsák be.

Teljes elméleti képesités és a kettős könyvvezetésbeni jártasság mellett azok, kik már ezen minőségben alkalmazásban vannak és gyakorlottal birnak, előnyben részesülnek.

Megválasztott köteles tiszti óvadék képpen 800 frtot készpénzben letenni és az állást legkésőbb **május hó 15-ig** elfoglalni.

Kelt Körösbányán, 1894. április hó 8-án.

Nábráczky Gyula,
igazgató.

354. [1–3]

Sz. **751**—1894. 313. (3—3)
k. i.

Hirdetmény.

A Csik-Szt.-Domokos község tulajdonát képező „Glód“ nevü erdőrészben a csik-szeredai kir. erdőhivatal által megejtett felvétel és becslés szerint, az eladásra engedélyezett, mintegy 60 hold területen szétszórtan álló, s mintegy 1137 drb. 30 centiméternél vastagabb fenyőtörzs, melynek 4405 köbméternyi tömegéből 3572 köbméter fürész-árura alkalmas, 2857 frt 60 kr. kikiáltási áron kezdve Cs.-Szt.-Domokos község házánál **1894. évi április hó 28-án d. e. 9 órakor** zárt irásbeli és nyilvános szóbeli árverezésen értékesittetni fog.

A kikiáltási ár 10%-kal bánatpénzül leteendő, még pedig a zárt ajánlatot adók által az árverezés megkezdésére kitüzött idő előtt a község elöljársága, a szóbelileg árverezni óhajtók által pedig az árverezés megnyitása után a bizottság kezéhez.

A részletesebb feltételek megtekinthetők ugy alant irt főszolgabirónál, mint a tulajdonos község elöljáróságánál.

Csik-Szereda, 1894. márczius hó 29-én.

Mihály Ferencz,
főszolgabiró.

Sz. **288**—1894. 375. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brünni cs. kir. törvényszék 1894. évi 563. számu végzése következtében, Kováry Mihály ügyvéd által képviselt Schmal Adolf javára Hüber és Veszelovszky ellen 296 frt 40 kr. s jár. erejéig 1894. évi február hó 10-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján foglalt és 1675 frt 70 krra becsült különböző ruhaszövetből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. jbiróság 2376—1894. számu végzése folytán 296 frt 46 kr. tőke követelés, ennek 1893. évi deczember hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 13 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig, Kolozsvártt, Jókai-utcrában leendő eszközlésére **1894. évi április hó 17-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alól is elfognak adatni.

Kelt Kolozsvártt, 1894. évi április hó 3. napján.

PAP JENŐ,
kir. jbirósági végrehajtó.

Van szerencsém tudatni a mélyen tisztelt fogyasztó közönséggel, hogy a **Feleki-ut 7. sz. alatt** levő

SZIKVIZ-GYÁRAMAT

közelebbről a **Szénatér-utcza 12. sz.** alá helyeztem át, s egyszersmind **gazeus (szörpös szódaviz)** gyártásra is berendeztem s az is gyáramnál mindig friss töltésben kapható.

Ugy szikvizem **legelső minősége**, mint vegyileg elemzett **tisztasága** ismeretes a közönség előtt, s most még csak azt vagyok bátor köztudomásra hozni, hogy a Gazeus-gyártás is éppen ugy, mint a Szikviz gyártása személyes vezetésem alatt történik, s annak jóságáért felelősséget vállalok.

Kiváló tisztelettel:
BATIZ JÁNOS,
Szikviz és Gazeus gyár tulajdonos.

Kolozsvár, 1894. április hó 14.
354. (1—1)

KOLOZSVÁRI
LESZÁMITOLÓ BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Befizetett részvénytőke: **200,000** KORONA. | Fo'yó évi tartalék alap: **60,000** KORONA.

Elfogad **pénzbetéteket** rövid és hosszabb időre a legelőnyösebb kamatláb mellett. **Kamatozás naptól.** A tőke kamat adót az intézet fizeti.

Leszámitol 3—4 hónapos **váltókat,** a legkedvezőbb feltételekkel.

Lombard kölcsönöket ad különböző értékpapirokra, valamint azok eladását és vételét közvetiti.

A fennti üzletágakra nézve bővebb felvilágositással szolgál:

AZ IGAZGATÓSÁG,
Kolozsvártt, Jókai-uteza (Deiszén u.) 3. sz. a. emelet.

86. (23—50)

Hivatalos órák: naponként délelőtt 9 órától fél 1 óráig.

A Mező-Örményesi
GYÓGYSZERTÁR
julius hó 1-étől
bérbe adandó.

Szives megkeresések:
„a gyógyszertár gondnokának“
kéretnek **Mező-Örményesre** (Kolozsmegye.)
350. (1—3)

WALSER FERENCZ-féle

első magyar gép- és tüzoltószer-gyár, harang- és érczöntöde részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Vizmű épitő osztálya:

tervel és létesit **városi** és **községi vizvezetékeket** és **csatornázásokat,** vállalkozik **birtokok, konyha** és **diszkertek, marhaitatók, gőzmalmok, czukorgyárak, szeszfőzdék** stb. számára szolgáló vizmüvek létesitésére,

gőz- és kádfürdők müszaki berendezésére,

valamint

lakházakban vizvezeték, fürdők, closettek

stb. előállitására

teljes jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebb felvilágositással szolgál:

a kolozsvári fióktelep müszaki osztálya,
Kolozsvártt, Belmonostor-utcza 8. szám
258. (5—30)

Uj czipész-üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására juttatni, hogy a **Jókai-utcza (volt Szén-utcza) Keresztesy-ház alatt** a mai kor igényeinek megfelelő

UJ CZIPÉSZ-ÜZLETET
nyitottam.

E lépésem megtételére annál inkább is biztositva veltam, mivel tekintettel arra, hogy a **helyi piaczon már egy évtizedet meghaladó idő óta HEGEDUS FERENCZ jó hirnévnek örvendő czipészüzletében, mint szabász** volt szerencsém müködni, a mely idő alatt ugy szakmám előhaladásában, valamint a nagyérdemü közönség legkényesebb kivánalmait szerencsés voltam kitapasztalni.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérem és azt kiérdemelni főtörekvésem lesz, csinos és tartós munkám, szolid ár és pontos kiszolgáltatásommal.

Maradtam a nagyérdemü közönség kész szolgája
LENGYEL KÁROLY.
365. (4—6)

Eladó majdnem uj
salon garnitura és más butor
jutányos áron.
Értekezhetni: **Kolozsvártt, külkö-zép-utcza 19. sz. alatt.**
361. (1—3)

Kitüntetve a párisi kocsigyártó szakiskolában.

GERGELY KÁLMÁN
kocsikészitő,
Kolozsvárt kültorda-utcza 27. sz.
Ajánl **szakértelemmel és szilárd anyagból készitett**

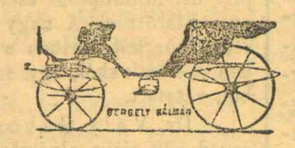

uj kocsikat
jótállás mellett,
melyekből mindig nagy készletet tart.

Ugyanott 50 mm. hordképességü ruganyos **stráf-kocsi** eladó. 374. (1—3)

Uj butor-üzlet (Paget-ház) Belmonostor-utcza 10. sz.

HONI IPAR!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **folyó hó 1-én** egy a mai igényeknek megfelelő

UJ KÁRPITOS- ÉS BUTOR-ÜZLETET
nyitottam.

Raktáromban **mindennemü szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezések,** egyes **butordarabok, diványok, tükör, függöny** és **szőnyegek** dus választékban kaphatók.

Minden egyes **asztalos-** és **kárpitos munka** saját müheiyemben készül és azok tartósságáért kezességet vállalok.

Bárminemü **kárpitos-** vagy **asztalos munkák kijavitását,** vagy **átalakitását** a legjutányosabb árak mellett elvállalom.

Dus raktárt tartok mindennemü **matracz Canavászakból,** több fajta **lószőr, Afrique** és **tengeri füből** és azok elkészitését a legolcsóbb árban eszközlöm.

Főtörekvésem ezután is ugy, mint mikor a **„Gaál és Schrammer“** társa voltam, oda fog irányulni, hogy tisztelt vevőimet a legszolidabb kiszolgálásban részesithessem és vagyok szives pártfogásukat kérve kiváló tisztelettel:

Kolozsvárt, 1894. márcz. hó. **GAÁL ANTAL kárpitos,**
256. (15—x) Belmonostor-utcza 10. sz.

Uj butor-üzlet (Paget-ház) Belmonostor-utcza 10. sz.

„POLGÁRI NAGY SÖRCSARNOK“
czimen a müvelt polgári osztály részére
háziasan berendezett üzletet nyitottam
Belmonostor-utcza 12. számu házban.

ITALOK:		ÉTELEK:	
1 liter mezőségi I osztályu bor	60 kr.	Egy tejes kávé	10 kr.
1 „ Kömáli II. „ „	44 „	Egy villásreggeli	10 „
1 pohár Kőbányai sör részvényes	8 „	Egy ebéd, 2 tál étel	30 „
1 „ Marosvásárhelyi sör	7 „	Egy fekete kávé	10 „

Hideg ételek minden időben kaphatók.

Hamisitatlan italok, háziasan készült ételek kiszolgálása által a müvelt polgári osztály részére egy olyan helyiséget óhajtok nyujtani, a hol otthon érezze magát és olcsón jusson hozzá.

358. (1—2) Tisztelettel **GY. SIPOS KÁROLY.**

Megnyitás Holnap (Vasárnap) folyó hó 15-én.

!! Hatóságilag engedélyezett Végeladás !!

!!!VÉGELADÁS!!!

Társas czégünk feloszlása czéljából
DUSAN FELSZERELT
Vászon-, Fehérnemü-, Asztalnemü-,
és
Szőnyeg-raktárunkat
hatósági engedélyezés mellett, gyors lebonyolitás végett
minden elfogadható és potom áron
véglegesen kiárusitjuk.

Midőn még a n. é. közönségnek az irányunkban eddig tanusitott szives pártfogásáért köszönetet mondunk, — kérjük ezen **rendkivüli alkalmat** felhasználni — addig, mig raktárunk kellően szortirozva van.

Kiváló tisztelettel:
340. [5—x] **GÁMENTZY M. és FÓGEL.**

Kedvező alkalom
Menyasszonyi kelengyék bevásárlására!

!!!VÉGELADÁS!!!

Üzlet áthelyezés!

WEISZ ADOLF KOLOZSVÁR.

Van szerencsém a nagyérdemü közönséget értesiteni, hogy **jó hirnévnek örvendő**
férfi-szabó üzletemet
folyó évi április hó elsején egészen ujonnan berendezve és a legujabb divatu angol, franczia, nemkülönben hazai szövetekkel a legdusabb választékban ellátva
a belmonostor-utcza I. szám alá, (a róm. kath. Plebánia épületébe),
a volt Bukovszky-féle üzlethelyiségbe áthelyeztem.

Egyuttal biztositom az igen tisztelt közönséget, hogy mint eddig, ugy ezentul is főtörekvésem leend b. megrendeléseiket lehető olcsó és pontos és a legkényesebb izlésnek is megfelelő módoni teljesitése által vevőim kitüntető bizalmát továbbra is kiérdemelni.

Teljes tisztelettel:
286. (5—10) **WEISZ ADOLF,** férfi-szabó.

Nyomatott Magyary Mihály könyvnyomdájában Kolozsvártt, belközép-utcza 33. szám.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.